

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۱/۱۰/۰۷
عنوان موضوع	بررسی پیشنهاد دستورالعمل اجرایی طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز		
شرح موضوع	<p>امروزه تامین مواد اولیه، نوسانات ارزی، نبود سرمایه در گردش، فرسودگی ماشین آلات و خطوط تولید واحدهای صنعتی، مشکلات مالیاتی و بیمه و ... از عمده چالش های صنایع کشور است که حمایت های دولتی و مشارکت صاحبان واحدهای تولیدی و صنعتی را می طلبد. البته مهمترین مشکل واحدهای تولیدی فرسودگی و استهلاک ماشین آلات و خطوط تولیدی است که باعث کاهش کیفیت محصولات ایرانی، افزایش هزینه تولید و افزایش ضایعات تولید، عدم رقابت در بازارهای بین المللی می گردد. بنابراین ارتقای فناوری، نوسازی و بازسازی صنایع یکی از مقوله های اساسی در توسعه صنعت بشمار می آید که قانون گذار نیز به آن توجه ویژه داشته و در برنامه های خود طرح های حمایتی و تشویقی پیش بینی کرده است.</p> <p>مطابق بند (ح) ۱ ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور به وزارت صمت تکلیف گردید، طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور تا پایان سال اول اجرای برنامه توسعه تدوین و اقدامات حمایتی و تشویقی در قالب بودجه سنواتی پیش گردد. لیکن فقدان دیدگاه منسجم و عملیاتی در توسعه بلند مدت صنعت، موجب عدم اجرای این قانون شده است.</p> <p>لیکن پس از گذشت پنج ساله از تصویب این قانون، پیشنهاد دستورالعمل اجرایی طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور به استناد به مصوبه شماره ۱۳۷۰۵۲/ت/۵۴۸۹۳ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ هیات وزیران توسط وزارت صمت تدوین گردید. بر همین اساس دبیرخانه شورای گفتگوی به دلیل اهمیت موضوع، بررسی دستورالعمل طرح نوسازی و بازسازی کشور را در دستور کار قرار داد.</p> <p>نوسازی و بازسازی صنایع به عنوان یک فرایند جهت مند، مستلزم تامین زیرساخت لازم می باشد که به منظور اصلاح ساختار و جذب منابع بیشتر و در نهایت رقابت پذیری بیشتر صورت می گیرد که در این طرح، با هدف کاهش مصرف و شدت انرژی و آلاینده، استفاده حداکثری از ظرفیت تولید، افزایش بهره‌وری، ارتقا تکنولوژی خطوط تولید و ارتقای کیفیت محصولات تولیدی و کاهش قیمت تمام شده، کاهش ضایعات، افزایش توان رقابتی، تقویت زیرساخت های دانشی و مدیریتی تعریف شده است.</p> <p>لیکن نوسازی صنایع صرفاً شامل تکنولوژی ماشین آلات خطوط تولید با تامین مالی نیست، بلکه شامل اصلاح ساختار منابع انسانی و مدیریتی نیز می باشد. علیرغم اینکه کمبود نقدینگی، از مشکلات اساسی صاحبان واحدهای صنعتی است و تامین مالی تنها بخشی از این مشکلات را حل خواهد کرد. لذا بایستی تمام امور تسهیل گری در خصوص نوسازی صنایع؛ نظیر تسهیل در واردات ماشین آلات صنعتی، واردات ناوگان حمل و نقل، بخشودگی جرایم بیمه‌ای و مالیاتی و ... در این طرح مد نظر قرار گیرد.</p> <p>متأسفانه علیرغم وجود چالش های تامین و واردات تجهیزات و ماشین آلات، صنعتی شاهد لغو برخی از قوانین حمایتی هستیم. مطابق بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی، واردات ماشین آلات مورد نیاز خط تولید واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی با تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز و از پرداخت حقوق ورودی معاف بود. لیکن بر اساس بند (ص) ۲ تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ معافیت از پرداخت حقوق ورودی ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی لغو گردید.</p>		

۱- بند ح ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه: وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، طرح نوسازی و بازسازی صنایع را به نحوی که منجر به کاهش مصرف و شدت انرژی و آلاینده‌گی و افزایش بازدهی و ارتقای کیفیت تولیدات داخلی و رقابت پذیری آنها شود، تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران اجرایی نماید. دولت موظف است اقدامات حمایتی و تشویقی و همچنین تأمین تسهیلات اعتباری مورد نیاز را در قالب بودجه سنواتی پیش‌بینی کند.

۲- بند ص تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱: به منظور اجرای سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در جهت تحقق جهش تولید دانش بنیان و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی از جمله، بیلت، بلوم و اسلپ، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی از جمله قیر و متانول، اوره و پلی اتیلن به صورت خام و نیمه خام در تمام نقاط کشور، مشمول مالیات و عوارض صادراتی می شود. تعریف و فهرست مواد خام و نیمه خام علاوه بر موارد مذکور و همچنین علاوه بر موارد مندرج در تصویب نامه شماره ۵۹۱۵۶ هیأت وزیران به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، تهیه می شود و حداکثر ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به وصول منابع حاصل از این بند و حقوق ورودی (مطابق بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲) کلیه ماشین آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی، اقدام نماید.

این اقدام صاحبان واحدهای تولیدی و صنعتی را در نوسازی و بازسازی ماشین‌آلات استاندارد و بروز با مشکلات زیادی مواجه کرده است که منجر به تأخیر و تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی شده است. نبود سرمایه در گردش، عدم توانایی در پرداخت تسهیلات، نبود زیرساخت‌ها و ... در سال‌های اخیر باعث افزایش تعداد واحدهای صنعتی راكد و نیمه فعال شده است. لیکن وزارت صمت در تدوین پیشنویس دستورالعمل اجرایی طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور به واحدهای راكد و نیمه فعال توجهی نداشته است. این در حالیست که با توجه وجود تعداد قابل توجه واحدهای راكد و غیرفعال، بایستی احیای واحدهای صنعتی راكد و غیرفعال و توانمندسازی آن‌ها نیز در اولویت برنامه‌های طرح نوسازی و بازسازی قرار گیرد.

از موارد دیگری که در این پیشنویس می‌توان به آن اشاره کرد، عنوان نهاد تأمین مالی برای تمامی نهادهای مالی موجود در بازار سرمایه، بازار پول و همچنین سرمایه‌های خارجی است که می‌تواند سردرگمی و عدم مسئولیت در این نهادها را ایجاد نماید. در این خصوص بایستی نام نهاد و حدود وظایف و اختیارات نهادها تعیین گردد تا زمینه برای اجرای مؤثر قانون فراهم شود. شفاف بودن نهادهای تأمین کننده مالی در این طرح، یکی از راه‌های کارآمد طرح‌های توسعه‌ای بوده و موجب تسهیل در روند اجرای دستورالعمل‌ها و خدمات‌رسانی و در نتیجه توسعه و نوسازی صنایع کشور خواهد شد.

برای بقا و بهبود واحدهای صنعتی بایستی عوامل داخلی و خارجی مورد ارزیابی قرار گرفته و تمام نقطه ضعف‌هایی که در رشد سازمان‌ها تأثیرگذار هستند، شناسایی شوند. با استفاده از روش عرضه‌یابی می‌توان مسایل و مشکلات واحدهای راكد و غیرفعال به صورت کامل در نظر گرفته و راه حل‌های جامعی برای رفع مشکلاتشان ارائه داد. به این صورت که شرکت‌های عرضه‌یابی دلایل رکود و عدم پیشرفت واحدهای صنعتی، مسایل و مشکلات آن‌ها را شناسایی کرده و راهکارهای علمی و عملی ارائه دهند. لیکن بر اساس بند ۳(۲) ماده (۶) پیش‌نویس، عرضه‌یابی‌مقدماتی توسط سازمان صنایع کوچک و مطابق بند ۴(۴) ماده (۶) این پیش‌نویس متقاضیان صرفاً از میان فهرست ارائه‌دهندگان خدمات کسب و کار موجود در پلتفرم هماهنگی نوسازی و بازسازی می‌توانند مشاور عرضه‌یابی تفصیلی واحد خود را انتخاب نمایند. لیکن تأکید بر انتخاب مشاوران از لیست ارائه‌شده در پلتفرم هماهنگی و نوسازی باعث می‌گردد، عده معدودی از شرکت‌ها خدمات ارائه نمایند و این امر باعث این امر باعث ایجاد مشکلاتی از قبیل عدم تخصص شرکت‌های منتخب سازمان و هزینه‌های قابل توجه برای واحدها خواهد شد. چنانچه در انتخاب شرکت‌های مشاوره کسب و کار محدودیتی برای واحدهای صنعتی متقاضی وجود نداشته باشد و در انتخاب شرکت مشاور اختیار عمل وجود داشت، امکان اجرای موفق این دستورالعمل بیشتر خواهد شد.

به موجب ماده (۵) این دستورالعمل کارگروه نوسازی و بازسازی با ترکیب سازمان به نمایندگی از وزارت (دبیر کارگروه)، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ملی استاندارد ایران، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در سطح معاون دستگاه تعیین شده است. منتها وجود تعداد زیاد سازمان‌ها برای تصویب فرآیندهای اجرایی و نظارت بر حسن اجرای کار باعث ایجاد بروکراسی زائد اداری خواهد شد و موجبات کندی روند اجرای این طرح را فراهم خواهد ساخت.

علیرغم اینکه اتاق بازرگانی به عنوان نماینده بخش خصوصی در ترکیب کارگروه و کمیته جذب منابع و تأمین مالی در نظر گرفته شده است، لیکن کرسی بخش خصوصی به نسبت بخش دولتی بسیار کم‌رنگ می‌باشد. این در حالیست که اطلاعات بخش خصوصی از واحدهای تولیدی به مراتب بیشتر از بخش دولت می‌باشد. از این رو انتظار می‌رود اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی نقش پررنگتری در این کمیته داشته باشد.

۲- بند ۲ ماده ۶ پیش‌نویس دستورالعمل نوسازی و بازسازی صنایع کشور: پس از ثبت تقاضای نوسازی و بازسازی در سامانه، بر اساس خوداظهاری واحد صنعتی قابلیت نوسازی و بازسازی آن واحد به صورت برخط (سیستمی) بررسی و ارزیابی شده و در صورت تایید به سازمان صنایع کوچک جهت انجام عرضه‌یابی‌مقدماتی حداکثر در بازه زمانی سه ماهه معرفی می‌شود.

۳- بند ۴ ماده ۶ پیش‌نویس دستورالعمل نوسازی و بازسازی صنایع کشور: بر اساس عرضه‌یابی‌مقدماتی، احد صنعتی متقاضی از میان فهرست ارائه‌دهندگان خدمات کسب و کار موجود در پلتفرم هماهنگی نوسازی و بازسازی اشخاص حقیقی و حقوقی ارائه‌دهنده خدمات مشاور مدنظر خود را جهت انجام عرضه‌یابی تفصیلی و مطالعات توجیه فنی و اقتصادی انتخاب می‌کند.

<p>لازم به ذکر است اغلب واحدهای صنعتی شامل واحدهای فعال، نیمه فعال یا غیر فعال با انبوهی از مشکلات مالی از جمله سرمایه در گردش، معوقی اقساط بانکی، چک های برگشتی مواجه هستند. مسلماً در مرحله اخذ تسهیلات این طرح با مشکل مواجه خواهند شد. به منظور اثر بخش نمودن تسهیلات این طرح، بایستی شرایط دریافت این تسهیلات از جمله عدم لحاظ گردش مالی، مشکل معوقات بانکی، چک برگشتی و بدهی مالیاتی و ... تسهیل گردد.</p> <p>از جمله مسایلی که برای فعالان صنعتی حائز اهمیت است، هزینه های اولیه طرح می باشد که توسط متقاضی طرح پرداخت می گردد. چنانچه در مراحل نهایی، درخواست متقاضی توسط سازمان رد شود، هزینه های قابل توجه پرداخت شده توسط واحد بی ابر خواهد بود. این مساله خصوصاً برای واحدهای راکد و نیمه فعال که با مشکلات عدیده‌ای از جمله نبود نقدینگی رو به رو هستند، بسیار تاثیرگذار می باشد.</p> <p>مورد دیگری که در این طرح مغفول مانده است، توجه به نوع صنعت و اندازه آن بر ساختار مالی، سرمایه گذاری، میزان ریسک پذیری، میزان اشتغال زایی، چالش ها و مخاطرات شرکت ها و واحدهای تولیدی و صنعتی است که در صورت اولویت بندی صنایع برای اجرای این طرح کمک شایانی به واحدها خواهد نمود.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. بر اساس ماده (۳) دستورالعمل طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور، صرفاً واحدهای فعال و نیمه فعال دارای مجوز فعالیت از مراجع ذیصلاح که متقاضی بازسازی و نوسازی هستند، مشمول تسهیلات دستورالعمل بازسازی و نوسازی قرار گرفته اند. متأسفانه واحدهای راکد و غیرفعال در این پیشنهاد مورد توجه قرار نگرفته اند.</p> <p>۲. از جمله عواملی که در غیر فعال و یا نیمه فعال شدن واحدهای صنعتی نقش غیر قابل انکاری دارند، مسایل قانونی، جرایم بیمه ای، مالیاتی، امور گمرکی، نبود نقدینگی کافی و ... می باشد. لیکن بر اساس بند (۷) و (۸) ماده (۴) پیشنهادی دستورالعمل، فرآیندهای تعریف شده حول محور نوسازی و بازسازی ماشین آلات و تجهیزات و تأسیسات تعیین شده و به سایر مشکلات و موانع فرا روی واحدهای تولیدی نظیر مشکلات واردات ماشین آلات و تجهیزات خط تولید، حذف معافیت های گمرکی واردات ماشین آلات و تجهیزات توجهی نشده است.</p> <p>۳. عدم شفافیت در بند (۱۳) ماده (۴) در خصوص نهادهای مالی موجود در بازار سرمایه و بازار پول و همچنین سرمایه های خارجی که به عنوان نهادهای تأمین کننده معرفی شده است، امکان ایجاد سردرگمی و عدم مسئولیت پذیری نهادهای تأمین کننده مالی را فراهم خواهد ساخت.</p> <p>۴. بر اساس بندهای (۲) و (۴) ماده (۶) پیش نویس عارضه یابی مقدماتی توسط سازمان صنایع کوچک و انتخاب شرکت های ارائه دهنده خدمات از فهرست تعیین شده در پلتفرم هماهنگی نوسازی و بازسازی امکانپذیر می باشد. لیکن انتخاب مشاورین عارضه یاب از یک لیست محدود باعث محدودیت در تخصص شرکت ها و هزینه های قابل توجه برای واحد خواهد شد و این امر برای واحدهایی که در فشار کمبود نقدینگی بسر می برند، هزینه بر و زمانبر خواهد بود.</p> <p>۵. به موجب ماده (۵) پیش نویس، کارگروه نوسازی و بازسازی مرکب از سازمان به نمایندگی از وزارت (دبیر کارگروه)، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ملی استاندارد ایران، معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در سطح معاون دستگاه تعیین شده است.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>

^۵- ماده ۳ پیشنهادی دستورالعمل بازسازی و نوسازی صنایع کشور: دامنه شمول و حوزه کاربرد: کلیه واحدهای صنعتی فعال و نیمه فعال دارای مجوز فعالیت از مراجع ذیصلاح در اولویت های رشته ای بند (الف) ماده (۴۶) قانون برنامه ششم توسعه موضوع تصویبنامه ۳۶۵۷۴/ت/۵۴۴۷۴هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵ که متقاضی بازسازی و نوسازی می باشند و بر اساس ارزیابی های انجام شده شرایط لازم را برای ورود به فرایند را دارا می باشند.

^۶- بند ۷ ماده ۴ پیشنهادی دستورالعمل بازسازی و نوسازی صنایع کشور: نوسازی: فرایندی نرم افزاری و سخت افزاری جهت ارتقای شاخص های فنی و اقتصادی و بهره وری عوامل تولید از طریق به روزآوری و ارتقای دانش فنی و و فناوری تولید، تجهیزات، ماشین آلات و خط تولید، تولید محصول، توسعه بازار، توسعه مدیریت و افزایش کمی و کیفی تولیدات واحدهای صنعتی موجود است.

^۷- بند ۸ ماده ۴ پیشنهادی دستورالعمل بازسازی و نوسازی صنایع کشور: بازسازی: فرایندی جهت افزایش بازدهی، کاهش مصرف و انرژی و آلودگی، ارتقای بهره وری و رقابت پذیری از طریق انجام تعمیرات در تجهیزات و ماشین آلات، سخت افزارها و مشکلات تأسیسات واحد صنعتی است.

^۸- بند ۱۳ ماده ۴ پیشنهادی دستورالعمل بازسازی و نوسازی صنایع کشور: نهادهای تأمین مالی: نهادهای مالی موجود در بازار سرمایه

<p>لیکن وجود تعدد سازمان جهت تصویب فرآیندهای اجرایی و نظارت بر حسن اجرای کار، باعث ایجاد بروکراسی زائد اداری شده و موجب کند شدن روند اجرایی این طرح خواهد شد.</p> <p>۶. براساس بند (۱۵) ماده (۴) این پیش نویس، یک نفر به عنوان نماینده اتاق بازرگانی و یا اتاق اصناف در کمیته جذب منابع و تأمین مالی حضور خواهد داشت. با عنایت به اینکه در تبصره ذیل بند (۴) ماده (۵) نیز استفاده از ظرفیت اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و تشکل های وابسته به آن در انجام وظایف محوله بیان شده است. لیکن مشاهده می گردد اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی نقش کم رنگتری به نسبت بخش دولتی در این کمیته دارد.</p> <p>۷. با توجه به اینکه اغلب واحدهای صنعتی نیمه فعال یا غیر فعال با انبوهی از مشکلات مالی از جمله سرمایه در گردش، معوقات تسهیلات بانکی، چک های برگشتی مواجه هستند، به دلیل مد نظر قرار نگرفتن این مشکلات، در مرحله اخذ تسهیلات طرح با مشکل مواجه خواهند شد.</p> <p>۸. از جمله مسائلی که برای فعالان صنعتی حائز اهمیت است هزینه های اولیه این طرح است که توسط متقاضی طرح صورت می گیرد. چنانچه در مراحل نهایی، درخواست متقاضی توسط سازمان رد شود، هزینه های بالای عارضه یابی و ... به آن ها تحمیل خواهد شد. این مساله خصوصا برای واحدهای نیمه فعال که با مشکلات نقدینگی رو به رو هستند ریسک بیشتری دارد.</p> <p>۹. عدم توجه به اولویت بندی نوع صنعت و اندازه ساختار مالی، سرمایه گذاری، میزان ریسک پذیری، میزان اشتغال زایی، چالش ها و مخاطرات واحدهای تولیدی باعث می گردد، عدالت در اجرای این طرح رعایت نگردد.</p>	
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور نمایندگان از سازمان صمت استان، کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز، خانه معدن استان، انجمن قطعه ساران، انجمن جوان کارآفرین استان و مشاور حقوقی اتاق تبریز "بررسی پیشنویس دستورالعمل اجرایی طرح نوسازی و بازسازی صنایع کشور" در محل اتاق بازرگانی تبریز به شرح ذیل برگزار شد:</p> <p>مسعود بنابیان، رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز: هدف از برنامه های سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، کاهش مصرف و شدت انرژی و مسایل زیست محیطی است. بر اساس اظهارات آقای فرشاد مقیمی، معاون نوسازی و بهره برداری ایدرو، بودجه ۵۰ همتی، یعنی ۵۰ هزار میلیارد تومان برای نوسازی اختصاص خواهد یافت. همچنین برای اعطای تسهیلات به هیچ یک از استان ها سقف معینی تعریف نشده است و تمام استان ها می توانند بر اساس نیاز واحدهای تولیدی که به بازسازی و نوسازی دارند از آن بهره مند گردند.</p> <p>بهراد فرشاد، رییس هیأت مدیره انجمن قطعه سازان: متن پیشنویس دستورالعمل طرح نوسازی و بازسازی کشور به صورت فنی و کارشناسی شده نوشته شده است. اما در ایران به دلیل عدم اعتماد، تعدد امضا و تأییدیه های مختلف از ادارات و کمیسیون ها و کمیته ها و ادارات کل استانی و ... از جمله چالش های بروکراسی اداری زیاد است که روند ارائه تسهیلات را با مشکل مواجه خواهد کرد. در خصوص کمیسیون تأمین مالی، به صورت شفاف مشخص نشده است از کدام منبع تأمین مالی و به چه صورت و در چه مدت زمانی و با چه شرایطی، تأمین مالی صورت خواهد گرفت؟ بنابراین باید قوانین طوری وضع شود که قایم به فرد نبوده و در دوره های مدیریتی بعدی نیز مورد توجه قرار گیرد.</p> <p>همچنین در این پیش نویس نقش بخش خصوصی بسیار کمرگ است و تنها در کمیته جذب منابع تأمین مالی بند ۱۵ ماده ۴ این دستورالعمل، یک نفر به عنوان نماینده اتاق بازرگانی و یا اتاق اصناف حضور خواهد داشت. در بخش کمیته فنی به عنوان کلیدی ترین بخش این پروسه در تبصره بند (۴) ماده (۵) بیان شده است که سازمان می تواند از ظرفیت اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و تشکل های وابسته به آن در انجام وظایف محوله استفاده نماید. که این بیان گر این موضوع است که در صورت عدم تمایل می تواند نظر اتاق بازرگانی به عنوان نماینده بخش خصوصی را نادیده بگیرد.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۳</p>

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای استان: پیشنهاد جنابعالی در خصوص بروکرسی اداری ایجاد شده چیست؟ از اینکه به صورت استانی برگزار خواهد شد نمی توان کمیته استانی را حذف کرد. در خصوص بروکرسی ها در سطح ملی چه پیشنهاداتی دارید؟

بهراد فرشاد، رییس هیأت مدیره انجمن قطعه ساران: این مساله بایستی استانی باشد. به اینصورت که اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی در صورت تأیید و صحت گذاری وارد چنبره بحث های بروکرسی زاید اداری نشوند.

مراد سرخیر خیابانی، رئیس انجمن جوان کارآفرین استان: با توجه به اینکه تمام موارد به صورت کلی تعیین شده است و امکان حذف برخی از آن ها وجود ندارد، پیشنهاد می شود در خصوص مؤلفه عارضه یابی، شرکت های منتخب که معمولاً نیز تسلط کافی در تمام حوزه های صنعتی را ندارند و بیشتر مواقع خود واحد صنعتی متقاضی طرح، شرکت های مشاور را راهنمایی می کند. بنابراین توصیه بنده این است که عارضه یابی توسط شرکت های مشاوره منتخب انجام نگیرد بلکه این صحت گذاری توسط تشکل های مربوطه صورت گیرد.

سلیمان نوری، رئیس خانه معدن استان: سازمان گسترش صنایع در این خصوص اقداماتی نظیر اختصاص ساختمان مجزا برای رسیدگی به امور نوسازی و بازسازی صنایع که آقای دکتر محمدنژاد نیز به عنوان مدیر عامل این مجموعه منصوب شده بودند انجام داده است. مشکل اصلی شرکت های عارضه یابی منتخب توسط خود سازمان است، که بایستی طرح های توجیحی متقاضیان توسط آن ها صورت گیرد.

متأسفانه هزینه خدمات ارائه شده توسط این شرکت ها رقم قابل ملاحظه ای است و متقاضی صرفاً بایستی با شرکت های معرفی شده همکاری کند. پیشنهاد می شود در خصوص تهیه طرح ها الزامی وجود نداشته باشد و متقاضی در ارائه طرح توجیحی خود اختیار عمل داشته باشد. زیرا ممکن است واحد صنعتی، خود دارای واحد فنی بوده و طرح مورد نظر را ارائه دهد و تأیید آن توسط تشکل مربوطه که بیشترین تسلط در مورد مسایل مربوطه دارد را انجام شده و سپس مراحل بعدی طی شود. گاهی با مواردی مواجه شده ایم که شرکت های ارائه دهنده خدمات عارضه یابی، از قالب کلی طرح های قبلی برای سایر شرکت ها نیز استفاده می کردند. به طوری که سهواً نام شرکت قبلی نیز در برخی از صفحات باقی می ماند.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی استان: با توجه به شرح وظایف کارگروه نوسازی و بازسازی و وجود وزارت خانه های متعدد از جمله وزارت اقتصاد و دارایی، وزارت تعاون و کار، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت ارتباطات و فناوری و سازمان برنامه و بودجه، حفاظت محیط زیست و ... آیا حضور همه ی سازمان ها الزامی است؟

سلیمان نوری، رئیس خانه معدن استان: نمی توان در این پیش نویس پیشنهاد حذف هر کدام از وزارت خانه ها را داد، بلکه می توان پیشنهادات پررنگ شدن بخش خصوصی را ارائه داد. برای مثال در موضوع اصلاح ساختار، موضوع مورد بحث نیروی انسانی است. در این جا باید رأی وزارت کار دخیل باشد. به عبارتی باید رأی سازمان ذینفع که مرتبط با موضوع است دخیل باشد نه تمام وزارت خانه ها و ادارات و سازمان ها.

مسعود بنابیان، رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز: طی مطالعاتی که توسط اتاق ایران، در ترکیه صورت گرفته است در چنین موارد مشابهی حق رأی به صورت (۵۰-۵۰) یکسان می باشد. پیشنهاد می شود در ایران نیز رأی دولت و بخش خصوصی یکسان باشد. در این خصوص پیشنهاد شده است در مورد صنعت، نماینده و کارشناس سازمان صمت در تشکل ها و کمیسیون ها حق رأی داشته باشند. هم چنین باید تأکید شود که رأی باید توسط رییس تشکل صادر شود و قائم به فرد نبوده و فردگرایی در اجرای قوانین وجود نداشته باشد.

بهراد فرشاده، رییس هیأت مدیره انجمن قطعه سازان: بایستی در این دستورالعمل اولویت بندی صنایع نیز مد نظر قانونگذاران قرار گیرد. ممکن است مبلغ تعیین شده برای صنعتی مبلغ اندکی باشد و برای واحد صنعتی دیگری که به لحاظ اندازه صنعت، کوچک است مبلغ قابل توجهی باشد.

امامی، مسئول مرکز داوری اتاق بازرگانی تبریز: طرح نوسازی و بازسازی صنایع که جهت تصویب بر اساس بند (ح) ماده (۴۶) قانون برنامه ششم توسعه نوشته شده است. این پیش نویس به صورت کلی دارای ایراداتی است، از جمله اینکه حمایت در این طرح صرفاً تزریق نقدینگی تلقی شده است. با توجه به اینکه اغلب صاحبان صنایع به بانک ها بدهکار هستند در مرحله آخر بر این اساس امکان ارائه تسهیلات برای چنین واحدهایی وجود نخواهد داشت و عملاً این طرح اجرا نخواهد شد. باید قید شود که بنا بر اینکه هدف نوسازی و بازسازی است بدهی های بانکی مد نظر قرار نگیرد.

از دیگر موارد مورد بحث این است که صنایع اولویت بندی نشده است. بازسازی و نوسازی که به صورت آکادمیک مطرح شده است، فقط نوسازی ماشین آلات و سخت افزارها است. تسهیل امور قانونی، دانش فنی و طراحی و فناوری و وضع تعرفه های مناسب برای ورود ارزان قیمت ماشین آلات و ... نیز باید لحاظ شود. علی رغم وجود طرح های نیمه تمام در این طرح به این مورد اشاره های نشده است. بایستی به صورت شفاف بیان شود که منظور از واحد فعال و غیر فعال چیست؟ مورد دیگری که وجود دارد بازه زمانی برای استفاده از این طرح مشخص نشده است که بایستی تعیین شود.

سعید کامران پور، رییس سرمایه گذاری اداره صمت: با توجه به اینکه بخش عملیاتی این طرح توسط بخش خصوصی اجرا می شود، بخش خصوصی در مورد انحرافات اعطای اعتبارات در سالیان گذشته می تواند نظرات خود را بیان کند.

نظریه عمومی وزارت صمت نوشته شده و در حال حاضر هدف جمع آوری نظرات و پیشنهادات از کلیه استان ها است که در نهایت جمع بندی شده و در نظرات فعلی دخیل داده می شود و طی تفاهم نامه نهایی صادر و اجرا خواهد شد. اتاق ایران عضو کارگروه نوسازی و بازسازی است. بخش خصوصی در هیأت حمایت از صنایع نیز حضور دارد.

وزارت خانه های موجود نیز در مسایل مربوط به حوزه ی خود اظهار نظر خواهند کرد. در موارد استثنایی مانند زمانی که در مورد تایید طرح توجیحی در صورت رای مساوی وزارت خانه دیگری که به نسبت مزیت دار بودن موضوع را می تواند مشخص کند اظهار نظر خواهد کرد. به عنوان مثال برای طرح توجیحی که رأی یکسان صادر شده است سازمان محیط زیست در اولویت بعدی به لحاظ مسایل زیست محیطی می تواند رأی صادر کند و در رای نهایی تأثیر بگذارد.

در خصوص موارد مطرح شده برای واحدهای فعال و غیر فعال و نیمه تمام: در مورد طرح های ایجاد شده است. سه پروژه و شش زیر پروژه وجود دارد و در یکی از قسمت های طرح های ایجاد شده وجود دارد.

برای بازسازی و نوسازی پروانه بهره برداری نیاز است. راه اندازی واحدهای راکد از مهم ترین موارد مطرح شده در این طرح است و بایستی در اولویت قرار گیرد.

طی نامه ای از سوی جناب آقای مقیمی از استان آذربایجان شرقی درخواست شده بود ظرف مدت ۲۰ روز از واحدهایی که ۳ پروژه و ۶ زیر پروژه مورد نیاز است، اطلاعات اولیه را ارسال کنند. طی هماهنگی های صورت گرفته از اتاق بازرگانی، خانه صنعت و معدن و شهرستان ها حدود ۱۲۰ اطلاعات در این خصوص جمع بندی شد که حدود ۴ میلیارد سرمایه ثابت اعم از بازسازی و نوسازی و طرح های جاری و حدود ۳ هزار میلیارد گردش مالی که بعد از بررسی مراحل عرضه یابی و ... ادامه خواهد داشت.

بنده معتقد هستم برای طرح نوسازی و بازسازی در طول سال به صورت مستمر انجام گیرد و مختص بازه زمانی مشخصی نباشد. البته هدف از اجرای این طرح تأمین منابع مالی ریالی نیست که در این صورت به صورت سنتی عمل شده است. شامل یک سری مشوق ها که یکی از آن ها مساعدت مالی است. مشوق هایی نظیر مشوق های بیمه ای، مالیاتی و ... است.

<p>مورد دیگری به عنوان کلید اصلی این طرح قرار دادن سرفصل نوسازی و بازسازی و ایجاد خط اعتباری در سیستم بانک مرکزی است. به این صورت که به بانک مرکزی پیشنهاد شده سرفصل بازسازی و نوسازی در خط اعتباری بانک مرکزی ایجاد شود. پیشنهاد می شود چه بخش خصوصی و چه وزارت حتما به این گزینه تأکید داشته باشند. زیرا در صورت وجود کارگروه و کمیته تخصصی لازم است به صورت شفاف و کاملا تخصصی در سرفصل بانک مرکزی خط اعتباری با جدیدت هر چه بیشتر ایجاد شود و به سایر بانک ها نیز ابلاغ شود تا در صورت مراجعه چنین مواردی قوانین و مقررات و شرایط یکسان در تمام بانک ها اجرا شود. همچنین بایستی به این نکته نیز توجه داشت که چنانچه هزینه های اولیه منجر به پرداخت تسهیلات نشود از طرف صندوق عودت داده شود.</p>	
<p>۱. با توجه به اینکه احیای واحدهای راكد تولیدی و بازگرداندن آن‌ها به چرخه تولید موجب اشتغال‌زایی و رشد اقتصادی خواهد شد، لذا پیشنهاد می گردد: واحدهای راكد و غیر فعال نیز مشمول ماده (۳) پیش نویس دستورالعمل اجرایی نوسازی و بازسازی صنایع کشور قرار گیرند.</p> <p>۲. با عنایت به وابستگی صنایع کشور به تکنولوژی روز دنیا، پیشنهاد می گردد: در این دستورالعمل مشکلات واردات ماشین آلات مرتفع شده و معافیت های مربوط به بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی مجددا احیا گردد.</p> <p>۳. به منظور تسهیل روند اجرای طرح و جلوگیری از هرگونه ابهام و یا تفسیر در خصوص نهادهای مالی تامین کننده موضوع بند (۱۳) ماده (۴) پیش نویس دستورالعمل اجرایی نوسازی و بازسازی صنایع کشور پیشنهاد می شود: نام نهادهای مالی تامین کننده و حدود وظایف و اختیارات این نهادها در این دستورالعمل بصورت دقیق و شفاف تعیین گردد.</p> <p>۴. با عنایت به اینکه واحدها به دلیل محدودیت های مالی اقدام به استفاده از این طرح می نمایند، لذا پیشنهاد می شود: چنانچه درخواست واحد صنعتی متقاضی تسهیلات مورد تایید سازمان گسترش و نوسازی ایران قرار نگیرد، هزینه های انجام شده برای دریافت تسهیلات عودت داده شود و یا هنگام تایید تسهیلات از متقاضی دریافت گردد.</p> <p>۵. با توجه به اینکه اخذ تسهیلات محدودیت هایی نظیر چک برگشتی و معوقات بانکی و ... دارد، لذا پیشنهاد می شود: تسهیل گری لازم در خصوص واحدهای تولیدی متقاضی دارای چک برگشتی و یا معوقات بانکی صورت گیرد تا این واحدها نیز مشمول طرح نوسازی و بازسازی شده و امکان فعالیتشان فراهم گردد.</p> <p>۶. بمنظور جلوگیری از بروکراسی های زاید اداری و ایجاد تسهیل گری در روند اجرای طرح نوسازی و بازسازی، پیشنهاد می شود: نظرات اعضای کارگروه نوسازی و بازسازی بر اساس موضوعات به سازمان های مربوطه ارجاع شود تا روند اخذ تسهیلات به حداقل برسد.</p> <p>۷. در راستای رعایت عدالت بین شرکت های ارائه دهنده خدمات کسب و کار و جلوگیری از ارائه امتیاز ویژه به برخی شرکت ها، پیشنهاد می شود: واحدهای صنعتی متقاضی طرح، محدودیتی در انتخاب شرکت مشاور نداشته باشند.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>۱. قانون برنامه پنج ساله ششم کشور؛ ۲. قانون امور گمرکی؛ ۳. مصوبه شماره ۱۳۷۰۵۲/ت ۵۴۸۹۳ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ هیات وزیران؛ ۴. پیش نویس دستورالعمل اجرایی نوسازی و بازسازی صنایع کشور؛ ۵. گزارش جلسه کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>